

Qorti ta' l-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru:- 6/2017

Anthony Apap (appellant)

vs

Direttur tas-Sigurta' Socjali (appellat)

13 ta' Lulju, 2018.

1. B'decizjoni tas-6 ta' Novembru, 2017 l-Arbitru cahad l-appell ta' Anthony Apap li bih kien ikkontesta d-decizjoni tal-intimat tat-13 ta' Awissu 2014 li r-rikorrent kellu jhallas lura s-somma ta' disat elef sitt mijas u sitt ewro u ghaxar centezmi ta' ewro (€9,606.10) li kien ircieva f'Għajnuna tal-Qghad matul il-perjodu bejn is-27 ta' Ottubru, 2012 u t-18 ta' Lulju, 2014. Id-decizjoni tal-intimat kienet bazata fuq il-fatt li ma kienx sodisfatt li, "*qed jifforma familja għal rasek, u/jew, li qed tabita fl-indirizz moghti minnek*".
2. Fid-decizjoni l-Arbitru qal:

"Illi l-Arbitru ezamina bir-reqqa r-rapport tal-Ispettur Investigattiv, u minn kif xehedet l-Ispettur u anke mill-kontenut tal-istess rapport, specifikament mir-ritratti tal-fond in kwistjoni, jirrizulta b'mod car li l-appellant ma kienx jirrisjedi f'dan il-fond fil-perjodu bejn is-27 ta' Ottubru 2012 u t-18 ta' Lulju 2014. Illi l-Arbitru m'għandu l-ebda dubju dwar il-veracita' ta' dak indikat f'dan ir-rapport u għalhekk qiegħed jieħdu bhala prova fl-intier tieghu".

3. Anthony Apap appella mid-decizjoni. L-aggravji huma:

- i. Fil-fatt illi l-Arbitru fid-decizjoni tieghu tas-6 ta' Novembru 2017, illimita ruhu għad-decizjoni tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali datata 13 ta' Awwissu, 2014, u ma hax konjizzjoni tad-decizjoni tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali tat-23 ta' Lulju, 2014;
- ii. Fil-fatt illi l-Arbitru għamel apprezzament hazin tal-fatti biex wasal għad-decizjoni tieghu fil-konfront ta' l-attur appellanti u dan stante li d-decizjoni

- tal-Arbitru giet ibbazata unikament fuq ir-Rapport tal-Ispettur Investigattiv bir-referenza BFI/192/14;
- iii. L-Arbitru naqas milli japplika l-principji ta' ekwita' u gustizzja kif obbligat li jaghmel ai termini tal-Art. 108 (9) tal-Kap. 318;
4. L-intimat iprezenta twegiba fejn ta r-ragunijiet ghaflejn l-appell għandu jigi michud.
5. Wara li l-qorti qrat l-atti, hi tal-fehma li l-ewwel aggravju hu minghajr bazi. Fl-ittra tal-11 ta' Settembru, 2014 l-appellant għamilha cara li l-appell tieghu kien b'riferenza ghall-ittra datata 13 ta' Awissu, 2014 li qal li rcieva fl-1 ta' Settembru, 2014. Ittra li biha l-appellant ingħata avviz dwar id-deċiżjoni tal-appellat li kellha tithallas lura s-somma ta' €9,606.10. M'hemm l-ebda riferenza ghall-avviz datat 23 ta' Lulju, 2014 li bih kien infurmat li ser jitwaqqaf l-Għajnuna ghall-Qghad. Fir-rikors tal-appell intqal li f'dak iz-zmien ma setax ikollu access ghall-avukat, minghajr ma ta dettalji. Inoltre, ir-riferenza ghall-avviz tat-23 ta' Lulju 2014 li hemm fl-ittra tat-13 ta' Awissu, 2014 hi biss fir-rigward tar-raguni ghaflejn hi dovuta r-rifuzjoni tal-beneficju ghall-qghad.
6. B'riferenza għat-tieni aggravju, il-qorti ma taqbilx li l-Arbitru aghmel apprezzament zbaljat tal-provi. Il-qorti qrat l-atti u ma ssib l-ebda raguni ghaflejn l-Arbitru kellu jiddeċiedi mod iehor. Il-provi li tressqu jindikaw li probabbilment l-appellant qatt ma kien qiegħed ighix fil-fond li fih iddiżkara bhala r-residenza tieghu. Qari tar-rapport investigattiv li sar mid-Dipartiment ghall-Investigazzjoni ta' Frodi ta' Beneficċi ma jħalli l-ebda dubju. L-appellant ma kellux obbligu li jagħti prova li l-appellant kien qiegħed ighix fil-fond 10, Blue Cave, Triq il-Hajt tal-Matla, Imqabba izda li jagħti prova li probabbilment l-appellant ma kienx qiegħed ighix fil-fond Flat 2, Holma, Triq il-Folklor, Birzebbugia. Mill-ispezzjoni tal-fond fejn suppost kien ighix l-appellant irrizulta li:
- i. L-appartament minn gewwa kien għadu fi stat ta' gebel u saqaf. Lanqas madum ma fih;
- ii. Fil-fond ma kienx hemm servizz ta' dawl u ilma. Kien hemm bicciet ta' injam ta' għamara li ma kinux mghaqqdin;
- iii. Fil-fond ma nstabux hwejjeg u effetti personali tal-appellant;
- iv. Fil-fond ma kienx hemm kamra tal-banju;

F'dan ix-xenarju l-qorti ma tarax kif l-Arbitru seta' jiddeċiedi b'mod differenti milli fil-fatt aghmel. Hu veru li missier l-appellant qal li:

"Anthony Apap kien jorqod fil-post in kwistjoni; li kien jiekol take away; li ma jaffordja li jkompli jirranga l-post; li biex jaghmel il-bzonnijiet tieghu kien imur il-latrina tal-lokal jew għand huh. Ix-xhud spjega li l-appellant kien jagħmel hafna hin barra".

Pero' dak li sabu l-ispetturi meta sar l-access ma jikkonvinci xejn lill-qorti li l-appellant effettivament qatt ghex fil-fond.

7. Dawn it-tip ta' kazijiet jidher li jinqalghu minhabba li d-Dipartiment ma jkunx investiga kif suppost qabel jagħti l-ghajnuna socjali u perjodikament ma jagħmilx verifikasi dwar il-beneficcjarju. Dan jagħti lill-qorti x'tifhem li jew l-impiegati li jiaproċessaw l-applikazzjonijiet ma jingħatawx tħarġi kif suppost jew id-Dipartiment hu *understaffed*. Wieħed irid jiftakar li l-beneficċċi socjali jigu wkoll mit-taxxi li l-Gvern jigbor mingħand in-nies. L-Istat għandu dmir li jizgura li l-beneficċċi jingħataw lil min verament jisthoqlu u mhux joqghod jistenna li jircievi xi rapport anonimu qabel jinvestiga jekk huwiex mistħoqq il-beneficċju. Hekk per ezempju, fil-fehma tal-qorti li d-Dipartiment jitlob il-kontijiet tad-dawl u ilma tal-fond fejn persuna tiddikjara li tirrisjedi, għandu jkun tagħrif baziku li jintalab dejjem.
8. Għal dak li jirrigwarda t-tielet aggravju, l-Arbitru ddecieda fuq il-provi li tressqu. Il-principji tal-ekwita ma kellhom x'jaqsmu xejn. L-Arbitru ddecieda a bazi tal-provi li tressqu mill-partijiet. Il-punt principali kien jekk l-appellant kienx qiegħed jifformha familja għal rasu fil-fond li hu stess iddikjara. Hu evidenti li l-Arbitru m'emminx li matul il-perjodu in kwistjoni l-appellant kien qiegħed ighix fil-fond li ddikjara hu stess lid-Dipartiment tas-Sigurta' Socjali.

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjeż kontra l-appellant.

Anthony Ellul.